

<p>Tabula</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • spelkwaliteiten 	<p>Dit meer dan 2000 jaar oude spel heeft als belangrijkste eigenschap dat er vele varianten op te maken zijn.</p> <p>Variaties zijn aan te brengen in het te gebruiken <i>materiaal</i>, <i>de spelregels</i> en <i>het aantal spelers</i>.</p> <p><i>Het materiaal</i>: de vorm van het speelbord, het aantal vakjes op het speelbord, het aantal pionnen dat iedere speler ter beschikking heeft, en het aantal dobbelstenen.</p> <p><i>De spelregels</i>: keuze t.a.v. wel of niet alle pionnen op het speelveld voor verder gespeeld mag worden, aantal te verplaatsen pionnen, het totaal aantal pionnen dat op een vakje mag staan, mogelijkheid om een vakje te blokkeren, de mogelijkheid om al of niet pionnen ‘ van het bord te spelen’ (naar het eind) voor alle pionnen in het spel zijn, enzovoort.</p> <p><i>Het aantal spelers</i>: Bij 2 spelers gaat het spel het snelst, maar 3 spelers kan een extra uitdaging geven, zeker bij aanpassing van de spelregels.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • spelbeschrijving 	<p>Bij het eenvoudigste spelbord met 12 vakjes horen twee dobbelstenen en twee maal zes pionnen. Speel het spel met twee spelers.</p> <p>Gooi om de beurt de twee dobbelstenen. Kies daarna of je 1 of 2 pionnen vooruit wilt plaatsen. Bij een worp van bijvoorbeeld 2 en 4 kan gekozen worden voor één pion 6 vakjes vooruit, of voor één pion 2 vakjes vooruit en een andere pion 4. Je mag kiezen of je daarvoor een nieuwe pion in het veld brengt of verder gaat met een pion die al op het spelbord staat. De eerste speler die al zijn pionnen van het bord gespeeld heeft, is de winnaar.</p> <div data-bbox="624 1621 1302 1760" style="text-align: center;"> </div>
<ul style="list-style-type: none"> • groepsindicatie 	<p>Afhankelijk van de gekozen variant, vanaf groep 3.</p> <p>In de praktijk blijkt dat juist het werken met de wat uitgebreidere varianten veel creativiteit oproept. Nieuwe spelregels maken gebeurt dan bijna vanzelf bij veel leerlingen vanaf groep 6.</p>

<ul style="list-style-type: none"> kennis en vaardigheden 	<p>Structureren van getallen tot 12 (uitgaande van 2 dobbelstenen en 12 vakken) Verkenning van de telrij Onderzoekend bezig zijn met strategieën.</p>
<ul style="list-style-type: none"> varianten 	<p>Variante 1. Versie met een speelveld met de getallen 1 t/m 24.</p> <p>Twee of meer spelers. Iedere speler heeft 10 pionnen. Om de beurt gooien zij met drie dobbelstenen. Een speler mag – afhankelijk van de worp - zelf kiezen welk aantal pionnen hij/zij verplaatst, en dus de afstand waarover. Bij een worp van bijvoorbeeld 2, 4, 5 kan gekozen worden voor de volgende mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 1 pion 11 vakjes vooruit, o 1 pion 6 vooruit en een tweede 5, o 1 pion 7 en een ander 4, o 1 pion 9 en een ander 2, of o 1 pion 2, een andere 4, en de derde 5 vakjes vooruit. <p>Er mogen zoveel pionnen op een vakje staan als de spelers willen.</p> <p>Variante 2. Versie met een beperking ten aanzien van het aantal pionnen dat op een vakje mag staan: bijvoorbeeld maar één pion van een speler.</p> <p>Variante 3. Versie met blokkering van een vak: Twee pionnen van eenzelfde speler op een speelvak blokkeren dit vak voor een andere speler.</p> <p>Variante 4. Versie met de mogelijkheid om af te zien van een verplaatsing. Bij een worp van 2 en 4 kan een speler er voor kiezen om slechts 1 pion te verplaatsen over naar keuze 2 of 4 vakjes.</p>
<ul style="list-style-type: none"> kopieerbladen 	<p>Spelbord Tabula-12 Spelbord Tabula-24</p>
<ul style="list-style-type: none"> reacties praktijkervaringen 	<ul style="list-style-type: none"> Foto's NRD 2002 Artikel: <i>Willem Bartjens</i>, 22, 1, sept 2002, pp.34-37, Tabula met onvolledige spelregels, Spelletje om van te leren, voor leerlingen en leerkrachten. Tijdens een overblijf periode gingen leerlingen van groep 7 extra voorwaarden stellen aan het 'van het bord spelen' van een pion. Het aantal geworpen ogen moest precies overeenkomen met de verplaatsing naar het laatste vak plus één.

	• Na op de grond het speelbord met twaalf vakken getekend te hebben, werd het spel gespeeld door een lerares en een leraar. Ieder had zeven collega's als pion..... De extra regel <i>vol is vol</i> – ingevoerd door de begeleider – leverde een flexibel aantal pionplaatsen per speelvak op, plus een discussie met de pionnen over de te maken keuzes voor wat betreft de zetten. De discussies waren niet alleen zeer levendig maar vooral ook onthullend en leerzaam!